

Zonderjylland.

Lustangrebet mod Zunder i tyff Behøning. Om Englandsernes Lustangreb paa Zunder skriver „Zunderische Zeitung“ følgende karakteristiske Beretning:

Angrebet skete tidlig om Morgenen henved 5 1/2. Folk, som er lydhøre, paaftaar allerede før 5 at have hørt Skruesens Surren højt oppe i Luften over Byen (Zunder). De fjendtlige Flyvere, 3 i Tallet, kom nordfra, bekræftede deres en Due omkring Byen og nærmede sig denne byfra. Umiddelbart ved Sønderport, paa Skovtorvet, hvor de vel har antaget, at der laa militære Anlæg, samt i en tæt derved liggende Eng kastede Flyverne fuldstændig formaalstøft de første to Bomber, som rev valdige Guller i Jorden, indbyggende harmløst græsplukkende Borgere og Makketoner en valdig Skraaf, dog uden ellers at udrette nogen Skade.

Det frygtelige Drag af Bomberne, det dermed forbundne Luftstrif, som fik nogle Binduesrunder til at spørge i de første Skibe ved Sønderport, bragte i en Hart Byens jo-vende Befolkning paa Benene; de flede ud i det frie for at se paa Flyverangrebets videre Forløb. Angrebet, ved hvilket selve Byen naadigt blev forskaaet, rettede sig ene og alene mod Vindstribeslægene, hvorpaa der blev kastet nogle yderligere Bomber, der rigtignok, hvad oglaa den oevnævnte officielle Beretning har nævnt, voldte nogen Beskadigelse paa Gensjands, men især sigt ikke voldte nogen stor Skade. Tre-fire Folk blev nu let saaret paa Flyvepladsen af smaa Bombefolinter.

Efter at derpaa Uværgelsesforret, hvis karakteristiske hvide Smaaflyver man saa hvirvle gennem Luften, eftertrykkelig var traadt i Virksomhed, afloed de fjendtlige Flyvere fra deres Forehavende og strøg i nordlig Retning, hvorfra de var komne. Det hele højt interessante Skuespil varede kun henved et Kvart, saa var hele det forfærdelige Spektakel forbi. Men i Formiddagstimerne vandrede endnu hele Stader af nysgerrige ud til Sønderport for at forbyrves over de to runde Guller, som de engelfste Heste med saa stor Braavour havde skudt i Naturen.

Gendarmen fik Kærnemælken i Ansigtet. En Bøndekone var paa Vejen ind til Jønsborg med en Spand Kærnemælk, da hun mødte en Gendarm, som forlangte at se, hvad hun havde i sin Spand. Konen tog Raaget af, og da Gendarmen formodede, at der laa Smør gemt paa Bunden af Kærnemælken, greb han med Haanden ned i denne og fandt intet. Men Konen blev vred og sagde: „Naar De vil vasse Deres Gænder i min Mælk, skal De oglaa have noget i Ansigtet.“ og dermed kastede hun Gendarmen Indholdet af Mælkspanden i Ansigtet. — Om Sagen vil saa et Efterafsnit for Retten, vides endnu ikke.

Saa kom der Pigtraad. Broen ved Goldingbro har hidtil været spærret med Bomme, men nu er den i følge „Vestl.“ bleven spærret med Pigtraad i lange Vaner. Dette skyldtes en tyff Grænsefalds Flugt. En af de tyffe Vagtposter var bleven fed af Forholdene derovre men han vilde ikke gøre sig den Ulejlighed at vade gennem Aaen. Derimod gif han hen til en Kammerat, der stod posteret paa Broen, tog ham uden videre i Raffen og kastede ham ned fra Broen, hvorefter han i næste Øjeblik satte over Plankeværket. Da han var kommen paa dansk Grund, bortkastede han Baaben og Piffelskue. Uniformen omlavede han derimod til en civil Dragt ved at fjerne Snore m. m., hvorefter han fortrak fra Grænseegnene. Dagen efter indflettede Tøfterne Plankeværket med Pigtraadnettet for at undgaa lignende Flugtforsøg over Broen.

Lvshæet. Pengerigeligheden — Guldstrømmen kan man vel næppe sige — naaer oglaa til Drengene. Der leveres i denne Tid Sætte med „Løvh“ i Røsskive, strives der til „Bl. Av.“ fra Sundebød. Udskillige har allerede tjent op til 100 Mark herved. Men Kræer og Busse ved Vej og Sti ser oglaa

ud, som om en voldsom Tjøn har rafet.

Sønderjylland. XXIV.

Mel.: Tak for disse naaderige. Over, hvor man dræber, saarer, Hvor med Vold frem Tysfen for Rødet er med Blod og Taarer Belgiens og Frankrigs Jord. —

Brave Sønderjyder stride, Dreven frem paa Lyffens Bud, Danste paa den anden Side Fra Amerika gaar ud.

Danste staar paa begge Sider. Stæbnens Vej sig saa mon fno. Danste imod Danste strider; Brødre dog de er fuldtro.

Tragiff er det, hvo forandre Kan det sørgelige Spil? Ingen kan de Danste skandre, Det maa gaa, som Herren vil.

Dg naar danst mod danst, kan hælde, Mødes der i Saandgemæng, Mon de kan hinanden kende? Af den Tanke er saa trang. —

Særene lig tvende Floder Vælber mod hinanden ned, Brøder kæmper imod Brøder, Uden at de selv det ved. —

J. C. Gundesen.

Danmark-Zsland.

Lidt af Forhistorien. („Nyll. Bl.“ af 26 Juli.)

Et Telegram fra Zsland til „Berl. Tid.“ beretter, at alle Hovvepunker i den mellem Repræsentanter for Ministeriet Bagle og tre danske Partier paa den ene og „næsten“ hele Zslands Althing paa den anden Side sluttede Overenskomst om en dansk-islandsk Forbundslov er bekendte i Reykjavik. I Danmark maa man taalmodig vente med overhovedet at saa noget at vide om Overenskomstens Indhold indtil det passer Hr. Bagle at give Meddelelse derom. Saalenge faar vi da nøjes med at genopfriske Forhistorien til det, der skal komme.

Da Danmark og Norge 1380 forenedes under een Konge, havde Zsland i godt 100 Aar været forenet med Norge, efter at de islandiske Høvdinger 1262 havde tilsvagt Norges Konge Eroffab og evindeligt Stat mod at blive holdt med Fred og Levnedsmidler i et vijt Omfang. Zsland var derefter blevet styret som et norsk Statsland, og det blev indtil Nielerfreden 1814 regnet som hørende til Norge, medens det styredes først af Danmarks Konge og hans Rigsraad, senere af den ene-vældige danske Kongemagt, der 1662 proklameredes paa Zsland. Det blev dog at have sin i alt Bøstentligt særlige Lovgivning og sine egne islandiske eller dog islandstaltende Embedsmænd.

Da Danmark 1814 afstod Norge til Sverrig, forblev Zsland sammen med Færjerne og Ørnsland ved Danmark og knyttedes vel nærmere til Hovedlandet, men indlemmedes ikke i dette paa samme Maade som Færjerne og Ørnsland; men Repræsentanter for Zsland kaldtes dog til Deltagelse i den grundlovgivende Rigsforsamling. Alligevel kom Grundloven af 1849 ikke til fuldt ud at gælde for Zsland. Om dens Forhold til denne Z blev nærmere Bestemmelse forbeholdt.

Allerede samtidig med Rigsforsamlingens Sammentræden blev der nemlig paa islandsk Side fremfat Krav om en Selvstændighed, der efterhaanden blev til Krav om en med Kongeriget fuldstændig ligestillet Stilling i egen Repræsentation med fuld Bevillingsret, egne islandiske Minister osv., hvad man imidlertid ikke fra dansk Side kunde gaa ind paa, og gennem forskellige Faser udviklede Forholdene sig da saaledes, at Zsland for Fælles- og Finansanliggenders Vedkommende styres af Kongen og Rigsdagen saaledes, at Althinget, hvortil Valgretten var blevet udvidet, blev hørt i de Sager, der berørte Zsland mere end Kongeriget, hvormed de særlige islandiske Anliggender afgjordes af Kongen, efter at Althingets Betænkning var indhøent.

Heri skete imidlertid en Forandring ved Loven af 1871 om Zs-

lands forfatningsmæssige Stilling i Riget, hvilken Lov havde været forelagt Althinget til Erklæring uden dog at kunne opnaa Tilslutning hos Thingets Mæltal. Efter denne Lov skulde Zsland være en uadilfuldig Del af den danske Stat med særlige Randsrettigheder. Loven opregnede udtrykkelig alle Anliggender, der skulde betragtes som særlige islandiske, og hvis Afgørelse laa hos Kongen og Althinget. Alle andre Anliggender tilkom det Kongen og Rigsdagen at afgøre. Leder af den lokale islandiske Administration blev en Lands høvdinger i Reykjavik, medens en Minister for Zsland i København varetog de islandiske Anliggender.

Misforholdene paa Zsland med denne Lov fik sig først og fremmest derfra, at Rigsdagen gennem den skulde være medbestemmende om Zslands Forfatning — Zslanderne havde, at Grundloven overhovedet ikke gjaldt for Zsland — og dernæst fra, at Ministeren for Zsland som Medlem af det danske Statsraad var ansvarlig for Rigsdagen, men ikke overfor Althinget, og endelig var man ikke tilfreds med nogle Bestemmelser i Loven om Afgørelse af det finansielle Mellemværende mellem Zsland og den danske Statskasse.

Selv om imidlertid Zslanderne ikke vilde anerkende denne Lov som gyldig for Zsland, blev den dog Grundloven for den Forfatningslov for Zslands særlige Anliggender, som Kong Christian IX udtødte 1874 under sit Ophold paa Zsland, og som Zsland derefter levede under indtil Aaret 1903, da en af Althinget vedtaget ny Forfatningslov fik kongelig Statsfæstelse. Efter den afskaffedes Ministeren for Zsland i København og Lands høvdinger i Reykjavik og i Stedet for dem traadte en Minister for Zsland i Reykjavik, der gjordes ansvarlig for Althinget og for en særlig islandsk Rigsret.

Heller ikke hermed var Zslanderne dog tilfredse. De søgte sig frænde over, at den første Ministers Udnævnelse efter den nye Forfatningslov blev paraseret af den danske Konsejlspræsident, og endnu mere misfornøjede var de over, at den islandiske Minister skulde møde i det danske Statsraad for der at forelægge Kongen islandiske Love og vigtige Regeringsforanstaltninger. Gennem denne Bestemmelse var saaledes hævede man paa Zsland — Zsland blevet indlemmet i den danske Stat, og derfor rettede de nu Kravene mod en Forandring i den derved skabte statsretlige Stilling.

Næste Stadium paa Vejen mod den nuværende Situation er den dansk-islandiske Kommission af 1907, i hvilken alle danske Medlemmer og alle islandiske Medlemmer, paa et enkelt nær endes om et Lovforslag om det statsretlige Forhold mellem Danmark og Zsland, hvilket Forslag skulde vedtages faavel af Rigsdagen som af Althinget og gælde 25 Aar, efter hvilken Tid det af en af Parterne kunde forlanges revideret, hvorpaa disse af dets Bestemmelser, hvis Enighed om Revisionen ikke opnaaedes, vilde bortfalde efter yderligere 12 Aar, naar det fra en af Siderne begæredes.

Efter dette Lovudkast skulde Zsland være et frit selvstændigt, naghærbeligt Land, forbundet med Danmark ved fælles Konge og ved de fælles Anliggender, som efter gensidig Overenskomst blev fastsat i denne Lov. Det var nemlig Høvdingerstellet mellem dette Udcast og Loven af 1871, at medens den opregnede de særlige islandiske Anliggender og lod alle andre være fælles, saa opregnede Udcastet de fælles Anliggender og erklærede alle andre for særlige islandiske.

Antallet af de fælles Anliggender var 8, og af dem skulde de første 3 for al Tid være fælles: Kongesket, Udenrigspolitikken og Forsvarsvesenet, derunder Orlogsslaget. De andre 5 var dem, for hvilke Fællesskabet eventuelt bortfaldt om 37 Aar, hvis Enighed om en begæret Revision af Loven til den Tid ikke var opnaaet, nemlig: Høvdingerstallet, Underfaaternes Retsretteligheder, Indførsesretten, Møntvesenet, Højesteret og Handelslaget udadtil.

Der var som sagt kun een Mand i Kommissionen, der opponerede mod dette Lovudkast, men han se-

rede ved de paafølgende Althingsvalg, hvorefter Althinget forkastede Udcastet. Han begrubede sin Opposition dermed, at han ansaa det „nødvendigt for at stille det islandiske Folk tilfreds og bevare det gode Forhold mellem de to Lande, at det af Lovudcastet skat fremgaar, at Zsland er en suveræn Stat, fuldtroadig over alle sine Anliggender og i enhver Henseende ligestillet med Danmark, kun forbundet med samme ved en fælles Konge“. Dette ansaa han imidlertid for umuligt, naar andre Anliggender end Konge-fællesskabet undroges den i Udcastet hjemlede Opløgsret. Dog mente han, at Bevidstheden om selv at kunne overtage baade Udenrigspolitikken og Finansvesenet, naar de snilede det og sølte sig i Stand dertil, vilde bevirke, at Zslanderne sølte sig tilfreds og ikke ønskede at foretage overløede Skridt, der i nogen Henseende kunde berede de to Riger Vanfælgeligheder. Det laa i begges Interesse at udvise den størst mulige Forsigtighed, forsaavidt angik Forholdet til andre Riger, og det vilde formentlig ikke volde Vanfælgeligheder at saa Zslands Neutralitet folkeretlig anerkendt.

Der var imidlertid endnu en Bestemmelse i Udcastet, der vakte den enlige Opponents Misbehag, nemlig denne: „Danste og Zslandere paa Zsland og Zslandere og Danste i Danmark skulle i alle Henseender møde lige Ret.“ Den skulde ikke kunne opsiges, og den var ikke hjemlet ved den gældende Ret. Det var med andre Ord en Indskrænkning i begge Landes Lovgivningsmyndighed og kunde blive uheldigt for Zsland, naar henjaas til Zslands ringe Folkemængde i Forhold til Danmarks.

Endelig betragtede han Handelslaget udadtil som et paa Forhaand indt ud særligt islandsk Anliggende.

Arbejdsgivere skal være behjælpelige med „Draff“ Klassificeringen.

Provoft Marfhal Generalens Kontor har anmodet Arbejdsgivere og andre, der repræsenterer Industrierne, om at være Udfrivningsmyndighederne behjælpelige med Klassificeringen af nye Registranter under Udfrivningsloven (the Selective Service Act).

Local Boards maa underrettes, naar et særskilt Tilfælde kræver nærmere Undersøgelse angaaende Registrantens Erhvervsstilling. De Boards besidder ikke overmestrelig Alvidenbed. Heller ikke tillader Omstændighederne dem at anvende ubegrænset Tid til Undersøgelse af Spørgsemaerne angaaende, hvorvidt der er mulig Grund for Krav om udsættende Klassificering (deferred classification). Dog vil the Boards paa eget Initiativ gøre alt mulig for at opnaa en retfærdig Afgørelse gennem en fuldstændig Underfølgelse af Spørgsemaet endog i Tilfælde, hvor intet udtrykkelig Krav foreligger. Ikke desto mindre vil the Boards trænge til al den Bistand, som kan tilføjebringes ved Meddelelser om Krav paa Udsættelse.

Men hvem skal fremsætte dette Krav? Som Regel vil Registranten selv antyde Kravet i Spørgsemaet. Hvis han derimod, som et Udslag af misforstaaet Nidderlighed, skulde undlade at gøre det, kan en anden gøre det for ham. I Industrien, i Landbruget og andre Betsfælgeligheder bliver denne anden Person selvfølgelig hans Arbejdsgiver eller en anden Repræsentant for hans Gruppe.

Hvorfor skal Arbejdsgiveren eller en anden Person i saa Fald fremsætte Kravet? Fordi Arbejdsgiveren i dette Tilfælde repræsenterer Nationen — fordi (ifølge Lovens Ordlyd) „Oprettholdelsen af den militære Virksomhed eller af nationale Interesser under de alvorlige Forhold“ kræver, at en velunderrettet Person skal varetage Nationens Interesser, noget som Registranten muligvis selv ikke har overvejet tilstrækkelig.

Grundmotivet for os alle bør med Hensyn til Maalet være den Høje og dybt betegnende Passus i Kongresloven, ifølge hvilken Klassificeringen foregaar, nemlig: „Beholdelsen af den militære Virksomhed eller Militærstyrkens virksomhedsfulde Udfolelse, eller Beholdelsen af Nationens Interesse under de alvorlige Forhold.“

Kvitteringer.

Japanmissionen:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$2225.07
Coulter, Jowa, Kvindef. til en Lærerinde i Japan	39.00
Albert Lea, Minn., Hilda Romer	5.00
Goven, Mich., Craffus Christensen	2.00
Frederiksborg, Nebr., P. C. Steinike	1.00
Evan, Minn., i Pastor S. M. Hansens Kald	81.00
Blainview, Nebr., Broder Dinsen	3.00
Farmington, Minn., Louis Nelsen	5.00
Culbertson, Mont., Søren Larsen, ved Salg af Snadomis Billede	2.50
Tyler, Minn., Mrs. Rasmussen	1.00
Tilfammen	\$2359.57
Udbetalt til Dato	3330.00
Underfsud	\$973.43

Indianermissionen:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$457.00
Gutchinson, Minn., Mrs. Christian Hansen	20.00
Frederiksborg, Nebr., P. C. Steinike	1.00
Farmington, Minn., Louis Nelsen	5.00
Tilfammen	\$483.00
Udbetalt til Dato	455.98
Overfsud	\$27.02

Skolekassen:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$472.50
Albert Lea, Minn., Hilda Romer	5.00
Farmington, Minn., Louis Nelsen	5.00
Sugo, Colo., Moels A. Jensen	3.00
Tilfammen	\$485.50
Udbetalt til Dato	1065.51
Underfsud	\$580.01

Jndremissionen:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$1383.91
Spencer, Ia., Bethania Wgh.	23.55
Frederiksborg, Nebr., P. C. Steinike	1.00
Jowa Kreds, ved P. Bando	33.51
West Branch, Ia., Menigheden	9.00
Tilfammen	\$1450.97
Udbetalt til Dato	1076.48
Overfsud	\$374.49

Utahmissionen:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$507.60
Goven, Mich., Craffus Christensen	2.00
Weston, Ia., Mr. Christensen	5.00
Farmington, Minn., Louis Nelsen	5.00
Frederiksborg, Nebr., P. C. Steinike	1.00
Albert Lea, Minn., (alle Mrs.) Jacob Nelsen, S. J. Thorp, J. P. Jensen, P. Clausen, Hans Hansen, Ottis, Morten Hansen, Sophus Rasmussen, S. P. Nelsen, Niels Sørensen, hv. \$1	10.00
Tilfammen	\$530.60
Udbetalt til Dato	1272.08
Underfsud	\$741.48

Til en Kirke i Kurume, Japan, og til det halvferdige Laarn:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$5602.11
Fertile, R. Daf., Mrs. Joh. Rulher	5.00
Gutchinson, Minn., Mrs. Christian Hansen	20.00
Spencer, Ia., Pastor S. R. Hansen og Sustru	2.50
Minneapolis, Minn., R. G. Hansen og Sustru	10.00
Farmington, Minn., Louis Nelsen	2.50
Tilfammen	\$5644.61

Til en Kirke i Hida, Japan.

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$689.68
Goven, Mich., Craffus Christensen	2.00
Spencer, Ia., Pastor S. R. Hansen og Sustru	5.00
Farmington, Minn., Louis Nelsen	2.50
Tilfammen	\$699.18

Alberdomshjemmet:

Farmington, Minn., Louis Nelsen	2.55
---------------------------------	------

Til en Kirke i Pocatello, Idaho.

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 37	\$1015.81
Gutchinson, Minn., Mrs. Christian Hansen	20.00
Albert Lea, Minn., Hilda Romer	5.00
Goven, Mich., Craffus Christensen	2.00
Tilfammen	\$1042.81
Udbetalt til Dato	2956.00
Underfsud	\$1913.19

Til et Jordstykke i Moji, Japan:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 29	\$75.00
Kenmare, N. Daf., Trin. Wgh., Tabitha Wigefor	15.00
Tilfammen	\$90.00

Til Missionen blandt Soldaterne:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 36	\$12506.67
Sioux City, Ia., Jør \$301.25, nu \$3.00	3.00
Tilfammen	\$12509.67

Reformationsgaven:

Jør kvitteret, se Abl. Nr. 36	\$73015.50
Wair, Nebr., Pastor P. S. Wig og Sustru	15.00
Tilfammen	\$73030.50
Blair, Nebr., den 19. September 1918.	
Med Tak modtaget, Otto Hansen, Kasl. f. d. f. d. eb. Luth. Kirke i Amer.	